

сухи или съ текущи или стоящи води. Любопитни сж леденитѣ пещери. Изисква се забѣлѣжаване името, измѣрение пространството и описание вида на стѣнитѣ въ пещерата. Въ нѣкои пещери се намиратъ кокали отъ прѣдпотопни животни или слѣди отъ най-стари човѣшки жилища. За много отъ тѣхъ има и всѣкакви приказки и прѣдания.

17. Важни сж свѣдѣнията за землетресенията въ мѣнливитѣ врѣмена. Трѣбва да се распитватъ годинитѣ и денѣтѣ, кога сж ставали тия приключения, съ какви особенни явления и въ какъвъ размѣръ.

18. Приказвайте каква дивячъ се намира въ описанитѣ отъ васъ мѣстности (мечки, рисове, диви котки, язовци, рогачи, сърни, дропли и пр.) и каква още дивячъ се помни да е имало едно врѣме.

19. Любопитни и важни сж даннитѣ за земледѣлието, земледѣлчески растения и орджия, за градинарството, за скотовѣдството, за занаятитѣ, търговията и пр.

IV. Земледѣлие.

Между всичкитѣ занятия на човѣческото общество най-важно е наистина земледѣлието; то доставя прѣхрана на цѣлото човѣчество, то е основата на благоденствието на всѣка държава. Изворътъ на земледѣлчески поминѣкъ е орната прѣстъ; изъ нея растятъ растенията, съ които се хранятъ човѣцитѣ и другитѣ животни.

Главний ключъ, който може да ни запознае съ качеството на различнитѣ видове орна прѣстъ, се намира въ познаването на горокамъчинитѣ, отъ които се образува прѣстътъ; повърхността на земята изобщо се състои отъ сжщитѣ елементи, отъ които се състои и подложната горокамъчина. Плодородието на нивитѣ въ околността на вулканъ Везувий се причинява отъ богатството на алкалическитѣ и др. съединения въ горокамъчинитѣ, отъ които се образува орната прѣстъ. Обаче, причината на плодородността на орната прѣстъ не се основава само на органически гниещи корени и пр. и неорганически съединения, но твърдѣ много и на нѣкои физически свойства. Несъвършенный и първобитный способъ на обработ-